

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/171/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Гэрээгээр аудитыг гүйцэтгэсэн "Увс Финанс аудит" ХХК
аудитор: С.Цэрэнминжин
Утас: 99459698 Цахим хаяг: anu_gantun@yahoo.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17, Факс: (976)70-45-33-17,
E-mail: uvs@audit.gov.mn

САГИЛ СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН Ц.СОЁЛМАА ДАРГА ТАНАА

2023.08.24 № УВА-2023/171/НА-СТА-ТШЗ
танай -ны № -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Эрүүл мэндийн газар болон бусад эх үүсвэрээс үнэ төлбөргүй 35,444.8 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил, төсвийн хөрөнгөөр 17,146.0 мянган төгрөгийн машин, тоног төхөөрөмж, тавилга эд хогшил худалдаж авсан байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тодруулга толилуулгад тусгаагүй, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй асуудал гараагүй болно.

0200700613

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М.БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	2
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	10
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн тухай хуулийн хэрэгжилт	15
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	15
Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно.....	15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.....	15
Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	/Төгрөг/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>223,977,716.27</u>	<u>190,268,070.42</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	23,158,947.57	134,206,945.48
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	23,158,947.57	134,206,945.48
3121	Төгрөг	23,158,947.57	134,206,945.48
31211	Төрийн сангийн харилцах	10,171,694.57	134,206,945.48

31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	12,987,253.00	00.00
33	АВЛАГА	160,069,100.00	2,617,337.34
33200	Төлбөргүй үйлчилгээний авлага	160,069,100.00	00.00
335	Бусад авлага	00.00	2,617,337.34
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	2,617,337.34
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	40,749,668.70	53,443,787.60
351	Түүхий эд материал	18,959,273.50	20,897,987.40
35110	Тусгай зориулалттай материал	165,000.00	165,000.00
35130	Эм боох материал	18,794,273.50	20,732,987.40
354	Хангамжийн материал	21,470,395.20	32,225,800.20
35410	Бичиг хэргийн материал	871,750.00	1,606,700.00
35420	Аж ахуйн материал	16,586,205.20	28,619,805.20
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	657,600.00	414,000.00
35460	Хүнсний материал	3,354,840.00	931,560.00
35470	Бусад хангамжийн материал	00.00	653,735.00
35600	Мал амьгад	320,000.00	320,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	897,545,425.40	903,265,941.91
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	897,545,425.40	903,265,941.91
392	Биет хөрөнгө	890,723,425.40	896,259,141.91
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	763,643,341.00	763,643,341.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,826,284.84	-39,403,733.60
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	100,760,000.00	100,760,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,415,555.71	-35,698,888.90
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	120,675,031.31	170,071,031.31
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-65,180,914.94	-78,635,817.04
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	37,916,300.16	40,866,300.16
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-19,848,491.58	-25,343,091.02
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	377,120.00	377,120.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-377,120.00	-377,120.00
393	Биет бус хөрөнгө	6,822,000.00	7,006,800.00
39301	Програм хангамж	740,000.00	740,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-560,000.00	-620,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	6,642,000.00	6,886,800.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,121,523,141.67	1,093,534,012.33
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	302,245.00	163,732.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	302,245.00	163,732.00
413	Өглөг	302,245.00	163,732.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	23,461.00	00.00
4136	Бусад өглөг	278,784.00	163,732.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	278,784.00	163,732.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,121,220,896.67	1,093,370,280.33
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,121,220,896.67	1,093,370,280.33
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	216,844,280.85	216,844,280.85
51101	Өмч: - төрийн	216,844,280.85	216,844,280.85
512	Хуримтлагдсан үр дүн	733,488,217.52	705,637,601.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	733,488,217.52	733,488,217.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-27,850,616.34
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	170,888,398.30	170,888,398.30

6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,121,523,141.67	1,093,534,012.33
---	--	-------------------------	-------------------------

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,348,690,343.26	635,428,932.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	490,269,763.26	65,513,635.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	490,269,763.26	65,513,635.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	490,269,763.26	65,513,635.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	25,789,900.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	490,269,763.26	39,723,735.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	445,494,080.00	569,915,297.57
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	412,926,500.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	232,337,200.00	00.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	9,389,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	222,948,200.00	00.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	34,185,200.00	34,185,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	34,185,200.00	34,185,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	178,971,680.00	535,730,097.57
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	178,971,680.00	535,730,097.57
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	699,412,832.98	663,279,548.91
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	699,412,832.98	663,279,548.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	666,637,432.98	638,492,192.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	402,618,064.66	374,678,999.81
210101	Үндсэн цалин	292,576,499.66	268,424,257.81
210102	Нэмэгдэл	75,888,624.00	71,720,989.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,177,250.00	5,443,000.00
210104	Урамшуулал	23,935,691.00	26,990,753.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	2,100,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,633,255.27	46,597,297.34
210201	Тэтгэврийн даатгал	37,793,805.90	35,261,745.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,889,346.40	3,149,858.73
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,311,928.93	2,509,787.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	570,069.42	529,754.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,068,104.62	5,146,151.48
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,544,495.00	32,061,790.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,479,327.00	2,996,644.33
210302	Түлш, халаалт	29,065,168.00	29,065,146.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,156,980.00	39,838,838.00
210401	Бичиг хэрэг	2,292,650.00	3,137,500.00
210402	Тээвэр, шагахуун	21,374,800.00	29,662,365.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,798,030.00	1,713,823.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, арнутгал	1,504,000.00	2,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,187,500.00	3,325,150.00

2105	Нормативт зардал	112,510,754.50	80,270,575.70
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	97,580,384.50	66,523,545.70
210502	Хоол, хүнс	14,480,370.00	13,747,030.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	450,000.00	00.00
2106	Эд хөгшил, урсгал засварын зардал	450,000.00	14,125,500.00
210604	Урсгал засвар	450,000.00	14,125,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	192,000.00	1,140,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	192,000.00	1,140,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	937,284.00	1,481,507.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	548,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	216,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	79,500.00	161,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	100,000.00	00.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	308,000.00	357,500.00
210807	Газрын төлбөр	178,784.00	132,832.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	37,594,599.55	48,297,683.49
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,614,950.00	1,427,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	35,979,649.55	46,870,283.49
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,775,400.00	24,787,356.64
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	00.00	23,158,947.57
213102	Засгийн газрын гадаад шилжүүлэг	00.00	23,158,947.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,800,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	31,800,000.00	00.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	975,400.00	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	975,400.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	1,628,409.07
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	1,628,409.07
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	649,277,510.28	-27,850,616.34
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	8,923,284.19	00.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	8,923,284.19	00.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-8,923,284.19	00.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	640,354,226.09	-27,850,616.34

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл /төгрөг/
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	698,351,480.00	755,774,297.57
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	00.00	185,859,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	00.00	185,859,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	00.00	185,859,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	00.00	185,859,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	698,351,480.00	569,915,297.57

131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	412,926,500.00	00.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	232,337,200.00	00.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	9,389,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	222,948,200.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	34,185,200.00	34,185,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	34,185,200.00	34,185,200.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	18,902,580.00	535,730,097.57
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	18,902,580.00	535,730,097.57
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	675,192,532.43	604,421,352.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	675,192,532.43	604,421,352.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	642,417,132.43	602,792,943.02
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	399,850,631.00	377,319,798.15
210101	Үндсэн цалин	298,210,016.00	271,065,056.15
210102	Нэмэгдэл	67,351,500.00	71,720,989.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,208,250.00	5,443,000.00
210104	Урамшуулал	24,040,865.00	26,990,753.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	2,100,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	51,539,431.93	46,597,297.34
210201	Тэтгэврийн даатгал	39,166,305.95	35,261,745.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,124,946.40	3,149,858.73
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,500,288.31	2,509,787.09
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	613,807.31	529,754.92
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,134,083.96	5,146,151.48
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,544,495.00	32,061,790.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,179,927.00	2,996,644.33
210302	Түлш, халаалт	29,364,568.00	29,065,146.60
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,173,730.00	42,436,988.00
210401	Бичиг хэрэг	2,375,900.00	3,738,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,881,800.00	29,662,365.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,798,030.00	1,713,823.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,924,000.00	3,013,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,194,000.00	4,309,500.00
2105	Нормативт зардал	118,147,294.50	80,929,109.60
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	97,984,854.50	64,250,259.60
210502	Хоол, хүнс	17,362,440.00	11,078,850.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,800,000.00	5,600,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,979,600.00	17,896,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,155,000.00	3,244,800.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	2,100,000.00
210604	Урсгал засвар	824,600.00	12,551,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	192,000.00	1,140,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	192,000.00	1,140,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	658,500.00	2,026,559.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	978,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	216,000.00	216,000.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	79,500.00	161,175.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	00.00	69,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	66,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	308,000.00	357,500.00
210807	Газрын төлбөр	00.00	178,784.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,331,450.00	2,385,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,331,450.00	2,385,200.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	32,775,400.00	1,628,409.07
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	31,800,000.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	31,800,000.00	00.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	975,400.00	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	975,400.00	00.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	00.00	1,628,409.07
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	1,628,409.07
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	23,158,947.57	151,352,945.48
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	00.00	17,146,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	00.00	17,146,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	00.00	17,146,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	17,146,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	00.00	-17,146,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	23,158,947.57	134,206,945.48
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	23,158,947.57
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	23,158,947.57	134,206,945.48

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлаг дсан дүн	/төгрөг/
					Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	52,128,055.56	439,860,734.71
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	52,128,055.56	439,860,734.71
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	41,005,935.87	41,005,935.87
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	733,488,217.52	1,121,220,896.67
D01	2022 оны 1-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	733,488,217.52	1,121,220,896.67
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00

D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	733,488,217.52	1,121,220,896.67
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	41,005,935.87	41,005,935.87
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-27,917,616.34	-27,917,616.34
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	216,844,280.85	170,888,398.30	705,570,601.18	1,093,303,280.33

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /улсын төсөв/

						/төгрөг/
Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь	
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	803,786,800.00	587,382,152.09	216,404,647.91	73.08	
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	803,786,800.00	587,382,152.09	216,404,647.91	73.08	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	803,786,800.00	587,382,152.09	216,404,647.91	73.08	
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	472,254,000.00	377,319,798.15	94,934,201.85	79.90	
210101	Үндсэн цалин	433,443,000.00	271,065,056.15	162,377,943.85	62.54	
210102	Нэмэгдэл	1,452,000.00	71,720,989.00	-70,268,989.00	4,939.46	
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,324,000.00	5,443,000.00	-119,000.00	102.24	
210104	Урамшуулал	26,995,000.00	26,990,753.00	4,247.00	99.98	
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,040,000.00	2,100,000.00	2,940,000.00	41.67	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,031,700.00	46,597,297.34	12,434,402.66	78.94	
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,141,600.00	35,261,745.12	4,879,854.88	87.84	
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,722,500.00	3,149,858.73	1,572,641.27	66.70	
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,778,000.00	2,509,787.09	1,268,212.91	66.43	
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	944,500.00	529,754.92	414,745.08	56.09	
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,445,100.00	5,146,151.48	4,298,948.52	54.48	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	70,810,500.00	42,436,988.00	28,373,512.00	59.93	
210401	Бичиг хэрэг	9,783,900.00	3,738,300.00	6,045,600.00	38.21	
210402	Тээвэр, шатахуун	49,350,000.00	29,662,365.00	19,687,635.00	60.11	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,526,600.00	1,713,823.00	812,777.00	67.83	
210404	Ном, хэвлэл	150,000.00	0.00	150,000.00	0.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,500,000.00	3,013,000.00	487,000.00	86.09	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,500,000.00	4,309,500.00	1,190,500.00	78.35	

2105	Нормативт зардал	118,015,800.00	80,929,109.60	37,086,690.40	68.57
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	93,192,000.00	64,250,259.60	28,941,740.40	68.94
210502	Хоол, хүнс	18,565,800.00	11,078,850.00	7,486,950.00	59.67
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	6,258,000.00	5,600,000.00	658,000.00	89.49
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	73,782,600.00	34,547,200.00	39,235,400.00	46.82
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,625,000.00	17,440,800.00	6,184,200.00	73.82
210602	Тавилга	19,800,000.00	1,200,000.00	18,600,000.00	6.06
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,500,000.00	2,100,000.00	400,000.00	84.00
210604	Урсгал засвар	27,857,600.00	13,806,400.00	14,051,200.00	49.56
2107	Томилолт, зочны зардал	1,900,000.00	1,140,000.00	760,000.00	60.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,900,000.00	1,140,000.00	760,000.00	60.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,238,800.00	2,026,559.00	2,212,241.00	47.81
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,300,000.00	978,000.00	322,000.00	75.23
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	402,000.00	216,000.00	186,000.00	53.73
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	161,175.00	138,825.00	53.73
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	400,000.00	69,100.00	330,900.00	17.28
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100,000.00	66,000.00	34,000.00	66.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,430,000.00	357,500.00	1,072,500.00	25.00
210807	Газрын төлбөр	306,800.00	178,784.00	128,016.00	58.27
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,753,400.00	2,385,200.00	1,368,200.00	63.55
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,753,400.00	2,385,200.00	1,368,200.00	63.55
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	803,786,800.00	721,589,097.57	82,197,702.43	89.77
33	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	594,768,900.00	535,730,097.57	59,038,802.43	90.07
330002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	594,768,900.00	535,730,097.57	59,038,802.43	90.07
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	209,017,900.00	185,859,000.00	23,158,900.00	88.92
350002	Туслах үйл ажиллагааны	209,017,900.00	185,859,000.00	23,158,900.00	88.92

	орлогоос санхүүжих				
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	134,206,945.48	-	134,206,945.48
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	49.00	49.00	0.00	100.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	24.00	24.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18.00	18.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00	0.00	100.00
620004	Гэрээт ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /орон нутгийн төсөв/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	34,185,200.00	32,556,790.93	1,628,409.07	95.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	34,185,200.00	32,556,790.93	1,628,409.07	95.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	34,185,200.00	32,556,790.93	1,628,409.07	95.24
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	32,385,200.00	32,061,790.93	323,409.07	99
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,000,000.00	2,996,644.33	3,355.67	99.89
210302	Түлш, халаалт	29,065,200.00	29,065,146.60	53.40	100
210303	Цэвэр, бохир ус	320,000.00	0	320,000.00	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,800,000.00	495,000.00	1,305,000.00	27.5
210604	Урсгал засвар	1,800,000.00	495,000.00	1,305,000.00	27.5
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	34,185,200.00	34,185,200.00	0.00	100
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	34,185,200.00	34,185,200.00	0.00	100
320001	Орон нутгийн төсвөөс	34,185,200.00	34,185,200.00	0.00	100
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	10,171,694.57	-10,171,694.57	

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төв нь үйлчлүүлэгчдэд ээлтэй, чанартай, тэгш хүртээмжтэй, эрүүл мэндийн анхан шатны тусламж үйлчилгээг үзүүлэн, нийгмийн эрүүл мэндийн үйлчилгээг сайжруулж, өвчлөл эндэгдэлийг бууруулахад чиглэн үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Эрүүл мэндийн тухай хууль - 2021 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдөр батлагдсан.
- ✓ Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль - 2020 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдөр нэмэлт өөрчлөлт оруулсан.
- ✓ Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хууль - 2020 оны 08 дугаар сарын 28-ны өдөр нэмэлт өөрчлөлт оруулсан.
- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль - 2022 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр
- ✓ Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"
- ✓ Засгийн газрын 2019 оны 07 дугаар сарын 03-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолын 7 дугаар хавсралт
- ✓ Сангийн сайдын 2022 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар тушаал "Албан томилолтын зардлын тариф" тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 45,017.7 мянган төгрөгөөр буюу 8.1 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, үндсэн хөрөнгө, бараа материалын данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	23,158.90	134,206.90	111,048.00
Авлага	160,069.10	2,617.30	-157,451.80
Бараа материал	40,749.60	53,443.80	12,694.20
Үндсэн хөрөнгө	897,545.40	903,265.90	5,720.50
Нийт хөрөнгө	1,121,523.10	1,093,534.00	-27,989.10
Өр төлбөр	302.20	163.70	-138.50
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,121,220.90	1,093,370.30	-27,850.60
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,121,523.10	1,093,534.00	-27,989.10

Төрийн сан дахь харилцах дансны үлдэгдэл нь өмнөх оны үзүүлэлтээс 111,048.0 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 2,617.3 мянган төгрөг болж буурсан нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах авлагаас шалтгаалсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 53,443.8 мянган төгрөг болж 12,694.2 мянган төгрөгөөр өссөн нь хандиваар ирсэн бараа материалаас шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 903,265.9 мянган төгрөг болж 5,720.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь төсвийн хөрөнгөөр 17,146.0 мянган төгрөг, ЭМЯ-наас үнэ төлбөргүй 35,444.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэн байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 138.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь ажилчидтай холбогдсон өр төлбөрийг барагдуулсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,093,370.3 мянган төгрөг болж 27,850.6 мянган төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар нягтлан бодох бүртгэлийн залруулга хийгдээгүй байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус

хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 810,786.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 55,012.2 мянган төгрөгөөр бууруулан 755,774.2 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөр, 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 744,345.1 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 34,185.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 721,589.0 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 721,589.0 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 34,185.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд улсын төсвийн 619,938.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, улсын төсвийн дансанд 134,206.9 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Орон нутгийн төсвийн 1,628.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

				/мянган төгрөгөөр/	
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Улсын төсвөөс	803,786.8	587,382.1	216,404.7	90.6%
	Орон нутгийн төсвөөс	34,185.2	32,556.8	1,628.4	88.0%

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 619,938.2 мянган төгрөг буюу 84.1 хувьтай байгаа нь цалин урамшууллын зардлыг 94,934.2 мянга, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 12,434.4 мянга, хангамж, бараа материалын зардлыг 28,373.5 мянга, норматив зардлыг 37,086.7 мянга, эд хогшил худалдан авах зардлыг 39,235.4 мянга, бусдаар гүйцэтгэх ажил үйлчилгээний төлбөрийн зардлыг 2,212.2 мянга, хангамж, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 1,368.2 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэж зарцуулсан байна. Түүнчлэн эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах санхүүжилт 160,069.1 мянган төгрөгийг бүрэн авсантай холбоотой байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “Нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орлого, зарлага гараагүй байна.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төв нь тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Увс Финанс Аудит” ХХК-ийн аудитор С.Цэрэнминжин гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг захирал Я.Нарантуяа, чанарын хяналтыг Увс аймгийн Төрийн аудитын газрын аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг “Увс Финанс Аудит” ХХК –д 2023 оны 01 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 01 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 699.4 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 6.9 сая төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 663.3 сая төгрөгийн 1 хувь 6.6 сая төгрөгөөс 80 хувиар буюу 5.2 сая төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн хувьд Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хамаарах зүйл заалтын хүрээнд зөрчил гараагүй байна. /АБ-4/

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор

www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс байршуулах хугацаа болоогүй 2, хугацаа хоцроож 9, хугацаандаа оруулсан 140 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төв нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөөгүй байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Сагил сумын Эрүүл мэндийн төвийн хувьд дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн

/мянган төгрөгөөр/
Үүнээс

Дүн									
-----	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН: ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

/М.БАТСУУРЬ/

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

/М.БАТ-АМГАЛАН/

БЭЛТГЭСЭН:

“УВС ФИНАНС АУДИТ” ХХК-ийн
АУДИТОР

/С.ЦЭРЭНМИНЖИН/

2023 оны 02 дугаар сарын 24-ний өдөр